

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
 Egész évre ... 8 kor. Negyedévre ... 2 kor.
 Félévre ... 4 kor. Egyes szám ára . 16 fill.
 ** Hirdetések egyezség szerint közöltenek. **

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FEHÉR GÁBOR.

***** Megjelenik minden vasárnap. *****
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: VÁROSHÁZA I em. 13.
 — Kéziratok nem adatkak vissza. —
 Nyílt-téri közlemények soronként 30 fillér.

Álom és valóság.

Rövid egy két évvel ezelőtt egy honmentő eszme pattant ki nálunk valakinek a fejéből. A gondolat ragadós volt és napról napra nagyobb teret hódított, úgy, hogy utóljára majdnem mindenkinek ez lett a kedvenc vesszőparipája. Szelíd, lágy, fülbemászó hangon azt furulyázta majdnem mindenki, hogy államosítani kell az iskolákat, mert így megszabadulunk a terhes tanügyi kiadásoktól. Ennek a mozgalomnak az lett a vége, hogy gazdasági ismétlőiskolát államosítottuk és ígéretet tettünk a közoktatásügyi kormánynak olyan értelemben, hogy legközelebb hat új tanteremmel szaporítjuk az iskolák számát.

Ez jól is volna eddig, de most jön a dolognak a hátulütője.

A gazdasági ismétlőiskola államosítása és a hat új tanterem felépítése ugyanis 150—200000 koronába belekerül. Ezt a kiadást csak úgy tudja fedezni a város, ha egy újabb 200000 koronás kölcsönt vesz fel. Ezzel az újabb kölcsönrel közel félmillió koronára szaporodik fel a város adóssága, s ez után az újabb kölcsön után csupán kamat címen 8000 koronát fizet a város évenként. Ez a 8000 korona pedig egy csapásra 6 százalékkal fogja emelni a községiadót.

Világosan látható ezekből, hogy az államosításba meggondolatlanul beleugrott a város anélkül, hogy a saját anyagi erejével számolt volna. Most tehát nincs más hátra, mint okosan visszavonulni s kimondani nyíltan, férfiasan, hogy elhamarkodva tett ígéretünk beváltani nem tudjuk, mert nincs hozzá pénzünk. Ezt kell mondani, mert ez az igazság.

Egy olyan városnak, amelynek a tisztviselői alamizsnán tengődnek, járdái rosszak, világítása hiányos — 200.000 koronát iskolai célokra kiadni nem lehet. Annak a képviselőtestületnek, amely mindezeket jól tudja, egy fillért sem szabad megszavazni erre a célra.

Mikor az államosítás gondolata felszínre vetődött, óva intettük városunk közönségét, hogy ne menjen bele ebbe a kelepcczébe. Most, amikor már benne van, ismételve figyelmeztetjük, hogy eviczkéljen ki belőle, úgy ahogy tud.

Ha a képviselőtestület megszavazza az új iskolákra előirányzott 150—200.000 koronát, el lehet készülvén a város közönsége arra,

hogy 3—4 év múlva 50—60 százalék lesz a községiadó, mert a város kiadásai évről-évre szaporodnak más téren is. Ha ez bekövetkezik, ki vállalja majd a felelősséget és ki tartja majd a hátát?

Mi nyíltan kimondjuk már most, hogy a következményekért azok lesznek a felelősök, akik az új állami iskolák elviselhetetlenül terhes költségeit megszavazzák.

KÖZIGAZGATÁS.

A vármegyei képviselőválasztás. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának határozata folytán az Ádám Mihály elhalálozása következtében a hajdusoboszlói I-ső alválasztó kerületben, továbbá az Adler Samu elhalálozása folytán a hajdusoboszlói III-ik alválasztó kerületben üresedésbe jött egy-egy választott megyebizottsági tagsági hely betöltésére 1909. évi október hó 24. napja, azaz vasárnap tüzetett ki határnapul. A választás kezdődik reggeli 9 órakor és végződik délután 4 órakor. I-ső alválasztó kerület: A vármegyei törvényhatósági közútnak Debreczen felőli oldalától a vasút-útczáig terjedő város rész. Választási hely: a város háza nagyterme. Választásvezető elnök: Padrah Sándor, helyettese Sághy Ferencz. A megválasztandó bizottsági tag megbízatása 1910 végéig terjed. III-ik alválasztó kerület: A vármegyei törvényhatósági közútnak kabai oldalától az angyalházi utczáig terjedő város rész, hozzászámítva a tanyán lakókat a K betűtől az N betűig. Választási hely: a nagy fiúiskolának V—VI. tanterme. Választás vezető elnök G. Tóth János, helyettese Szécsy Miklós. A megválasztandó bizottsági tag megbízatása 1913. végéig terjed G. Tóth János polgármester.

Rendes közgyűlés. Hajdusoboszló város képviselőtestülete ma d. e. 10 órakor és holnap d. e. 9 órakor a város háza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármester jelentése a m. kir. földművelésügyi miniszter ur által a kiszádk részére engedélyezett inség kölcsön tárgyában. 2. Kiküldöttek jelentése a vadászterület bérbeadása tárgyában. 3. Kiküldöttek bejelentik, hogy az árucsarnok felépítése ügyében a szerződést Fischer és Wollner czéggel megkötötték. 4. Törvényhatósági határozat az egyháznak adott iskolai földek tárgyában. 5. Törvényhatósági határozat a gazdasági ismétlő iskola államosítása tárgyában. 6. Törvényhatósági határozat a 6 elemi állami iskola felállítására ügyében, kapcsolatban az iskolai és épít. bizottság javaslatával. 7. Az 1910-ik évi költségvetés folytatólagos tárgyalása.

Hirdetmény. A városi képviselőtestület 5162—1909 kgy. számú határozata folytán közhírré teszem, hogy Hajdusoboszló város egész belső területe, mint vadászterület, a f. évtől kezdődőleg 6 évre az alábbi módon és feltételek mellett bérbeadatik. A város egész belső határa, 4 egymástól

különálló vadászterületre osztatik és pedig: I-ső vadászterület lesz a debreczeni országot és a kötelei ut között levő terület beleértve kötelest egészen. II-ik vadászterület lesz a kötelei ut és a kabai országot között fekvő terület, beleértve az erdőt is. III-ik vadászterület lesz a kabai országot és az angyalházi országot között fekvő terület. IV-ik vadászterület lesz az angyalházi uttól a debreczeni országotig fekvő terület. Kikiáltási ár mindegyik vadászterületre külön-külön 100—100 korona, melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt bánatpénzül beadandó. Az árverés folyó hó 17-én vasárnap d. e. 8 órakor fog a város háza nagytermében kiküldöttek által megtartatni. Hajdusoboszló 1909. október 14-én. G. Tóth János polgármester.

Lemondás. Balogh Sándor városi állatorvos állásáról a héten lemondott.

Új lámpák. Jeges János és társai VI-ik tizedbeli lakosok a héten kérvényt adtak be a tanácshoz 4 új lámpa felállítására iránt. A kérelem nagyon méltányos, mert a VI-ik tized külső utczáin mélyseges sötétség uralkodik esténként.

Új kávéház és kifőzés. Renczés Péter kávéházi és kifőzési iparengedélyt nyert a héten a tanácstól.

Új iparos. Móró Albertné Veres Mária a szatóczipar folytatására nyert a héten engedélyt a tanácstól.

Megszűnt ipar. Zubó László a mészkereskedési iparról a héten lemondott.

Rendes közgyűlés tartatott ma egy hete, amelynek több fontos tárgya volt. Először is elhatározta a közgyűlés, hogy az árusátrak építését még az idén megkezdik. Ez a határozat csak bírtokon kívül felelbezhető. Ezután a város határát négy különálló vadászterületre osztotta a közgyűlés s elhatározta, hogy a haszonbérbeadás ilyen módon fog megtörténni. — A Kösélymeder kitesztítésének azonnali megkezdését szintén elhatározta a közgyűlés. Cs. Tóth Mihály volt rendőrbiztos nem kap fizetést arról az időről, amikor fel volt függesztve. Az állami elemiiskolához gondnoksági tagokká: Oláh Miklós, Soós Mihály, id. Borbély Gábor, ifj. Borbély Gábor, Csanádi István és Kiss János választattak meg. Végül megkezdte a közgyűlés a jövő évi költségvetés tárgyalását, melynek folyamán a városgazda fizetése 800 koronára, az állatorvosé pedig 1200 koronára emeltetett fel.

— Az volna az igazi krónikairó, aki megtudná írni azt, hogy hogyan állunk a politikánál ez idő szerint. Ilyen ember azonban nincs, mert a helyzet átláthatatlanul homályos. A feltevések egymást kergetik, de bizonyosnak egy sem bizonyos. A válság részleteire előreláthatólag csak a jövő hét folyamán fog némi világosság derülni.

Népgyűlés az önálló bank érdekében.

Debreczen város és Hajdumegye függetlenségi pártjai, északkeleti Magyarország függetlenségi pártjaival együtt, az önálló magyar nemzeti bank felállí-

Hitel és részletfizetési kedvezmény. Tekintettel a mostoha gazdasági viszonyokra igen jutányos áron és kedvező **részletfizetési feltételek** mellett ajánlok menyasszonyi kelengyékhez tartozó butorokat, ékszereket, inga és zsebórákat. Ékszereket és órákat jutányos áron javítok. Tisztelettel

Werber Márkus.

tása és gazdasági függetlenségünk megvalósítása érdekében f. év október hó 31-ikén, vasárnap d. u. 2 órakor, Debreczenben a városházaudvarán, alkalmatlan idő esetén a Bika-szálló dísztermében nagy népgyűlést rendeznek.

Erre vonatkozólag a következő felhívást kaptuk:
Tisztelt Polgártársak!

Az egész országban mindenfelé hatalmasan visszhangzik az önálló nemzeti bank és a gazdasági függetlenség követelése. A nemzet megmozdult. Évszázados nagy eszményünknek: a magyar függetlenségnek lobogója ismét kibontva leng. Uj nemzeti küzdelem hajnalán állunk!

A magyar nemzet az önálló bank felállításával szentesített törvényekben gyökerező jogát akarja megvalósítani. Ezt a jogunkat követeljük, mert a nemzeti bank gazdasági önállóságunk létfeltétele, nemzeti függetlenségünk kiindulási alapja.

Az önálló bank 1911-re leendő felállításán kívül feltétlenül ragaszkodnunk kell hazánk gazdasági függetlenségének megteremtéséhez is, mert a gazdasági függetlenség életbevágó nemzeti érdekünk, közgazdasági fejlődésünk kizárólagos feltétele, mely nélkül hazánknak független államisága nincs.

Azonban nemzetünk ellenségei akadályt akadályra halmoznak kétségbevonhatatlan nemzeti jogaink érvényesítése elől.

Ausztria széthúzó, egymással folyton viszálykodó nemzetiségei a magyar nemzet ellen ádáz gyűlölettel egyesülnek tömör csatasorba, hogy megvédelmezzék és továbbra is fenntartsák a reánk nézve átkos közös rendszert, melynek segítségével Magyarországot kizsákmányolják.

Bent az országban pedig, sajnos, akadnak magyar emberek, sőt egész pártok, melyek, mint az osztrákok szövetségesei, nyíltan beszegődnek nemzeti jogaink ellenségeivé s az osztrák érdekek meghunyászkodó szolgáivá.

Külső és belső ellenségeinkre támaszkodva, az erőnket lenyűgöző bécsi hatalom az önálló bankhoz való nemzeti jogunk érvényesítését nyíltan megtiltotta.

Ezenfelül nemzetünk ellenségei minden módon megakadályozni törekednek, hogy a parlamentáris mus nagy alkotmányjogi elvének megfelelően, az ország óriási többségét képviselő függetlenségi párt átvegye a kormányt.

További nagy sérelmünk, hogy amikor nemzetünket az osztrák lenyűgözés és kizsákmányolás a vagyonosodás és gazdasági fejlődés útján teljesen feltartóztatja, úgy, hogy évente százazrek kénytelenek vándorbotot venni kezükbe és örökre elhagyni hazájukat: ugyanakkor vakmerően követelik tőlünk, hogy fizessünk a rendes évi terheken felül még több száz milliót az elnyomó osztrák hadsereg számára.

Végül nemzetünk leverésére gonoszul tervezik még meglévő ősi alkotmányunknak is megsértését és felforgatását.

Függetlenségi Polgárok:

Nemzetünk veszélyben van! Itt az idő, hogy talpra álljunk! Itt az idő, hogy az egész nemzet tömörüljön a függetlenségi táborba! Itt az idő, hogy szervezkedjünk, szövetkezzünk az eljövő küzdelemre.

Szervezkedésre, szövetkezésre hívjuk össze mi északkeleti Magyarország tíz vármegyéjét Debreczenbe a magyar szabadság őrvárosába.

Az október 31-iki debreczeni nagy népgyűlésen mutassuk meg, hogy együtt válllvetve akarunk harcolni az önálló bankért és gazdasági függetlenségért. Együtt válllvetve, készek vagyunk követni és támogatni a mi országos képviselőinket, kik a nemzeti függetlenség zászlaját viszik előtünk.

Hazafias tisztelettel kérjük azért a függetlenségi párt, illetve kör igen tisztelt elnökségét, hogy e felhívásunk vétele után sziveskedjék a függetlenségi

párt, illetve kör vezetőségét nyomban összehívni és a népgyűlésen való részvételt elhatározni.

Különösen pedig méltóztassék minél nagyobb számu küldöttség útján, az október 31-iki debreczeni népgyűlésen való képviseltetésről gondoskodni.

Debreczen, 1909. október 6-ikán.

Hazafias üdvözléssel:

A hajdumegyei függ. és 48-as párt nevében:

Veszprémy István,
elnök.

Bor János,
jegyző.

A debreczeni függ. és 48-as párt nevében:

Somogyi Pál,
elnök.

Dr. Juhász Nagy Sándor,
jegyző.

Tisztelettel kérjük, hogy a küldöttek száma és lehetőleg nevei is október 24-ig bejelentessenek. Kérjük tudatni megérkezésük időpontját is.

Szives válaszok a következő címre küldendők:

A debreczeni függ. párt elnöksége.

Debreczen, Kossuth-utca 56.

H I R E K.

— **G. Tóth János** polgármester pénteken Debreczenben volt hivatalos ügyben.

— **Mallár Béla** csendőrhadnagy a héten pár napot városunkban töltött a csendőrségi lak-tanya bérleti ügyében.

— **Eljegyzés.** Balajti Mihály helybeli m. kir. adóhivatali főtiszt eljegyezte Vildman Lenke kisasszonyt Tiszafüredről. — Gratulálunk.

— **Zoltay Lajos**, a debreczeni városi muzeum őre, kedden városunkban időzött és többféle régi-séget vásárolt a muzeum számára. Ezek közül különösebb érdekességgel azok bírnak, amelyeket Renczes Pétertől vásárolt meg a muzeumőr s amelyek néh. Kereki Csanádi Sándor képviselőnek a hagyatékából valók.

— **A szekularizáció mellett.** Békés vármegye törvényhatósági bizottsága a héten óriási többséggel elfogadta Hajdúvármegyének azt az átiratát, amely a papijavak államosítását célozza. A törvényhatósági bizottság egyideűleg táviratilag üdvözölte Lengyel Imre nyug. kir. táblai bírót.

— **Angyalháza tagosítása.** Széll Ignác tago-sítási mérnök a héten állítólag levelet küldött Kiss Lajos nádudvari lakosnak, amelyben azt írta, hogy holnap, vagy holnapután, azaz hétfőn, vagy kedden teljes erővel megkezdik a tagosítás folytatását, illetve befejezését. Ha ez igaz, akkor nagyon furcsán jár el a tagosító mérnök ur, mert ezt az értesítést a közbirtokosság elnökségéhez kellett volna küldenie. A gazdaközönség a legnagyobb bizonytalanságban van hetek óta. A mérnök urnak tehát a nyugtalankodó gazdákat kellett volna elsősorban megnyugtattania.

— **Értekezlet.** A helybeli vadásztársaság szerdán este értekezletet tartott a tüzőltó őrtanyában, mely alkalommal kimondotta, hogy a területért a megígért 200 koronánál többet nem ad, s a városi képviselőtestületnek ez ügyben hozott legutóbbi határozatát megfellebbezi.

— **Segély a kiscgazdáknak.** Legilletékesebb helyről a következő értesítést kaptuk: A földmivelésügyi miniszter Hajdúvármegye segélykérő kiscgazdái részére 28.000 korona állami segélyt adott, amelyből a szoboszlói kiscgazdák részére 4000 korona jutott. Ez a 4000 korona azon kiscgazdáknak fog kiosztatni, akik a polgármesternél vetőmagszükségeiket bejelentették és pedig az általuk bejelentett vetőmagszükséglet arányában. A kapott összeget visszafizetni nem kell. Ezt mondja a hivatalos értesítés. Erre igazán el lehet mondani, hogy adtál uram esőt, de nincs köszönet benne. Ez a segélyösszeg ugyanis egyfelől

nevetséges módon kevés, másfelől pedig egyébbre sem jó, mint arra, hogy egyenetlenkedést támaszson a gazdák között. De van a dolognak még egy másik oldala is. A közgyűlésnek ugyanis, mikor állami segélyt kért, az volt az egyik célja, hogy a szegényebb néposztály számára kedvezményes áru kenyérnekvalót szerezzen. A segélyakciónak azonban ez a része — amint látszik — teljesen eredménytelen maradt. A történetek után tehát nem mondhatunk mást, mint azt, hogy két nagy hiba történt egyszerre.

— **Feljelentett hentes.** Sándor Laczkó András a héten feljelentést tett Székely Ferencz hentes ellen a miatt, hogy nevezett romlott húst árul az üzletében. A rendőri vizsgálat kiderítette, hogy a feljelentés alaptalan.

— **A Kösély kitisztítása.** Soós Mihály városi-képviselő évek óta fáradozik azon, hogy a Kösély-nek a városon keresztül húzó dűzse kitisztíttassék. A közgyűlés el is rendelte a Kösély kitisztítását, de most meg az a baj hogy a város nem kap munkásokat.

— **Elbocsátott tüzőltó.** Szerepi Gábor fizetéses tüzőltót a tüzőltótestület parancsnoka szolgálati hanyagság miatt elbocsátotta.

— **A következő panaszos levelet kaptuk:** Tek. Szerkesztő ur! Az állat-mérleg még mindig rossz s daczára annak, hogy erről az előljáróságnak tudomása van, még mind ez ideig nem történt intézkedés annak kijávitása iránt.

— **Uj tüzőltók.** A héten a két megüresedett fizetéses tüzőltói állásra Görög János és Tóth Lajos vétettek fel a parancsnokság által.

— **Öngyilkosság.** P. Szabó Sándor II-ik tizedbeli lakos, mivel már hosszabb ideig betegeskedett, s betegségét tovább tünni nem tudta — pénteken reggel felakasztotta magát. Mire észrevették már halott volt.

— **Földkölcsonnt igénylők** olvassák el a „Kisbirtokosok hirdetését. Előnyös konverziók.

— **A következő levelet kaptuk:** A Vasut-utcai óvodába a mult hónapban 125 gyermek iratkozott be, akik rendesen fel is járnak. Ez azonban csak mostanáig volt lehetséges, míg az időjárás megengedte, hogy a gyermekek az udvaron tartózkodhassanak. A hűvös időjárás beálltával azonban, a felettes hatóság közbejöttével a gyermekeknek a felét haza kell küldenem, mert az óvoda nagytermében 60 gyermeknél több el nem fér Tisztelettel Nánássy Róza óvodónő.

— **Ellopott bunda.** Váci János napszamos azt a feljelentést tette a héten a rendőrségnél, hogy a mezőn, míg a lovakat őrizte, a felkötözött bundáját ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást amely azonban eddig még nem vezetett eredményre.

— **Megharapta a kutya.** Tóth János mezőőrt a héten megharapta Pinczés Ferencz tanyai lakosnak a kutyája. A mezőőr feljelentette a harapós kutyának a gazdáját.

— **Megtámadott rendőr.** Ifj. Tar István vasárnap délután megtámadta a piacon Karika György rendőrt és minden ok nélkül ütlegelni kezdte. A rendőrség végre bekísérte ifj. Tar Istvánt és eljárását indított ellene hatóság elleni erőszak miatt.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** Adamovich Sándor ujvidéki nagyhírtű szőlőtelepét ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe, ahol jutányos árak mellett kaphatók fajtisza és megbízható gyökeres, fás és zöldoltványok, továbbá ültetni való alanyvesszők minden fajban.

— **Verekedés.** Bán János helybeli lakos vasárnap délután berugott állapotban belekötött Sándor Laczkó József-be, aki egy csutka vágóval úgy elverte, hogy eszméletlen állapotban szekéren vitték haza a lakására.

Nagyérdemű közönség!

feltételek mellett. **Házakra és építkezésre kölcsönt szerzek. Váltóra** pedig betáblázás nélkül. **Magyar társaságot** tűz és életbiztosításban képviselek **Sorsjegyet** részletfizetésre.

Helyben megjelenő lapok négy héttel ezelőtt hirdetek, hogy a városi tanács megadta nekem az engedélyt az **általános ügynökségek** gyakorlására, most pedig értesitem a t gazdaközönséget, hogy **földbirtokokra 4 1/2** -ra kölcsönt közvetítek 20 2/3 éven felüli időre, előnyös

Tisztelettel

POLLÁK JÁNOS

lak: Kossuth-utca, volt Renczes házban.

— **Bleriott Budapesten.** A fővárosban ma délután száll fel a Rákosról Bleriott mérnök, aki a népülés terén eddig a legnagyobb sikereket érte el. A világra szóló látványosság megnézése céljából városunkból is többen felutaztak Budapestre.

— **Az elromlott zár.** Dóró Pál polgártársunk pár esztendővel ezelőtt tanyát épített 3—4 vékásnyi földjére s azóta azzal hizeleg magának, hogy ő is csak olyan tanyás gazda, mint a legnagyobb birtokos. A héten azonban baj történt a tanyán. Elromlott a tanyaajtó zára. Dóró Pál nem teketóriázott a zár lefeszítésével, hanem levette az egész ajtót s szekerre téve behozta egy lakatoshoz. A lakatos nagyot nézett, mikor a szekér a műhely előtt megállott és magyarul kezdte, hogy ő, mint lakatos, nem ért az asztalos munkához. De Pál barátunk megnyugtatta, hogy csak a zárnak van baja. Így aztán csakugyan meg is lett csinálva az elromlott zár.

— **A „Gazdasági Bank Hajdusoboszlón Részvénytársaság”** értesíti a nagyrédmű közönséget, hogy kitűnő minőségű zsákot kölcsönöz ki igen olcsón, saját helyiségében, a nap bármely szakában. Egyben értesíti a juh-tartó gazdaközönséget, hogy tekintettel a szűk esztendőre, gyapjura előleget nyújt a legolcsóbb kamattal mellett.

— **Eljegyzéshez** karika gyűrűt, briliáns gyűrűt, akár utazója útján, akár postán készséggel küld **Löfkovits Arthur és Társa,** Magyarország legnagyobb, legmegbízhatóbb ékszerész, óras és ezüstmű üzlete Debreczenből.

— **Lapunk számonkénti elárúsítása.** Engedve a közönség régen hangoztatott óhajának, a „Szoboszló és Vidék”-t számonként is elárúsítjuk. **Lapunk egyes számai Kiss Pál ur piaci üzletében kaphatók.** Egy szám ára 16 fillér.

— **A jogászfisúság figyelmébe!** Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra államszámviteltani és alapvizsgára kiváló sikerrel és gyorsan készít elő Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma, Budapest, Wesselényi utca 13. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az intézet.

— **Királyi hála.** A messze Keletről, Perziából a minap csomagot hozott a posta egy budapesti orvosnak. A csomagot dr. Kovács Izsó orvos, az ismert vérgyógyász (Hemopata) kapta, még pedig nem közönséges helyről, a perzsa sah udvarából. A csomag remek szép, nagyértékű ezüst kávékészletet, a perzsa ötvösmunka remekét tartalmazta és a perzsa kabinetiroda francia levelet is csatolt hozzá, értésére adva a magyar orvosnak, hogy az azóta elhunyt Mudzafer Eddin perzsa sah hagyományozta részére e készletet, hálából, mert 1900-tól 1902-ig vérbetegségéből kigyógyította. Érdekes megemlíteni, hogy ez a hagyományozás még másfél évvel ezelőtt történt és a mostani perzsa belzavarok okozták, hogy a csomag csak most érkezett meg rendeltetési helyére.

— **A Kazinczi Kőszénbánya részvénytársaság** mai hirdetését az olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **A „Magyarország”** az egyetlen újság ma, amely szíves lellekkel támogatja a magyar függetlenségi törekvéseket s amely lelkes híve az önálló magyar bank megvalósításának. Ajánljuk ezt a legmagyarabb újságot olvasóink szíves figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 28 kor. félévire 14 kor. negyedévre 7 kor. Kiadóhivatal Budapest Teréz-körút 19.

Levél a szerkesztőhöz.

Tek. Szerkesztő Ur!

A mézárosság olyan titokzatos mesterség, amelynek rejtelmébe csak a beavatottak látnak bele. Mi, közönséges halandók, csak bámuljuk a történeteket, fizetünk busásan és esszük hideg vérrel a rosszabbnál-rosszabb husokat.

De ha néha van alkalomunk beletekinteni ebbe a boszorkánykonyhába, akkor egy pillanatra megvilágosodnak a szemünk és megdöbbenve látjuk, hogy a fogyasztó közönség teljesen ki van szolgáltatva a mézárásoknak, akik azt csinálják velünk, amit akarnak.

A héten szemtanúja voltam a piacon annak, amikor az egyik mézáros egy tehenet vezetett a vágóhidra. A tehen annyira rossz volt, hogy a járd-

kelő közönség az utcán rákiabált a mézárásoknak a legényére, aki azonban nem adott a dologra semmit, hanem teljes nyugalommal levágta a girhes tehenet s megégette velünk a húsát. Ennek különben nem az a mézáros volt az oka, hanem a hatóság, amely engedélyt adott a tehen levágására.

De tettem a héten egy másik tapasztalatot is. A tűzoltóegylet ugyanis szombat este tartotta meg az őrsgbezárást, szokás szerint vacsorával egybekötve. A vacsora birka paprikás volt amelyet olyan husból főztek, hogy megehetne volna maga a király is. Mikor a dolog részletei iránt érdeklődni kezdtem, megtudtam, hogy a tűzoltóknak 21 krajczárba került egy kiló hus. Ez idő szerint — amint tudom — 40 krajczár nálunk a juhhusnak kllója. A mézárosok tehát kerek száz perczentre dolgoznak.

Ezzel azt hiszem elmondtam mindent. A többi a nagyközönség és a város vezetőinek megítélésére bízom.

Egy husfogasztó.

Közzgazdaság.

A fák, rózsák, cserjék- és az összes fanemű csemeték ültetése ősszel. Csodálatos, hogy az ember mily szívósan ragaszkodik hagyományaihoz és szokásaihoz s ismételt felvilágosítások daczára is mily nehezen szakít azokkal. Ezt az esetet különösen a fák, rózsák, cserjék stb. ültetésénél konstatálhatjuk. Még mindig tulsok ültetetik tavasszal! Mennyi jóakarát, mennyi kertészeti tevékenység jut ezáltal zátonyra!

Ha a természet ősszel pihenőre tér s a fák és cserjék a nedvkeringést beszüntetik, már a kezdő kertészkedő is megértheti, hogy a pihenés ezen állapotában az ültetést és átültetést összehasonlíthatatlanul nagyobb eredmények kísérik, mintha ezt tavasszal végeznők. A nedvkeringés már januárban indul meg, a nap melege már akkor ingerli életműködésre a rügyeket és gyökereket; nagyfontosságú tehát az ültetést ősszel végezteni, hogy a fa, cserje vagy rózsza a következő kihajtást zavartalan pihenésben előkészíthessék. Ha az ültetést tavaszra hagyjuk, amikor már minden hajt vagy rügyez, akkor szükségszerűleg a nedvkeringés hatalmas visszazorítása következik be, a hajtás megzavarodik, az életműködés hosszabb időre megkötöttik s ez által erőszakkal gyengítjük a növény életképességét. Visszont ősszel a fa, cserje vagy rózsza teljesen pihenő állapotban jó új rendeltetési helyére, az őszi és téli nedvesség kellőleg lehat a frissen felásott talajba s mihelyt a januárban mindinkább magasabba törekvő nap melege a növényéletben észrevehetővé válik, a már ősszel ültetett fák és cserjék rügyei megdagadnak, életműködésüket újból akadálytalanul kifejthetik. A tavasz ébredésével az ősszel ültetett fák friss, zöld lombdíszt mutatnak, a tavasszal ültetettek ellenben május végéig selymődnének s csak lassan élednek meg.

Mühle Árpád, az ismert temesvári faiskolatulajdonos kiterjedt vevőkörét évek hosszú sora óta laukadálytalanul serkenti az őszi ültetésre s a kertbarátok érdekében ismételtlen fáradozik az őszi ültetés előnyeinek ismertetésében. Azon általánosan ismert és méltányolt sikerek, melyek a temesvári faiskolából származó fákkal, rózsákkal elértettek, oroszlanrészben az őszi ültetésnek tulajdonítandók. Egy világhírű angol rózsatenyésztő, más szaktekintélyekkel ellentétben, kik a fa- és rózsza ültetésről egész köteteket irtak csak ennyit ajánlott kertészársainak: „ültessetek ősszel novemberben.”

Állatkiallítás Kabán. A mai napon megtartandó kabai ló és szarvasmarhadíjazás iránt élénk érdeklődés mutatkozik az egész vármegyében. Az állatkiallításra városunkból is sok jószágot hajtottak át.

A tengeri most már be van törve az egész határon. A termés annyira kedvező, hogy a gazdák teljesen meg vannak elégedve vele.

A legelő nagyon jó ugy Angyalháza, mint a belső nyomáson. A mult héten nagyon sok jószág ki lett verve megint az angyalházi legelőre. Ha az időjárás így tart, a jó legelő nagyon sokat segít a gazdák takarmány szükségén.

A buzavetések nagyon szépek. Májusban nem voltak a határon olyan buzák, mint amilyenek most vannak. Csak az a baj, hogy a jókori vetésekben a hesszeni lögy pusztítása kezd mutatkozni.

6863
1909—tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hajdusoboszlói kir: járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Tarján Leónak Dr. Móga Lajos elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 180 K tőke és jár: valamint 23 K 30 fillér költség kielégítése végett a Blum Jakab által beadott utóajánlat folytán a bíróság elrendelte a kabai 5654 sztjkvben 1. sorsz. a. ingatlanból Móga Lajos jutalékára a b. 14. a. haszonélvezeti jog fenntartásával 15 K, 20 f., — az 1870 sztjkvben I. 3. sorsz. a. ingatlanra a b. 6. a. haszonélvezeti jog fenntartásával 390 K., 50 f., — az 1328 sztjkvben I. 3. sorsz. a. ingatlanra 1358 K, 50 fillér kikiáltási árban.

Amennyiben azonban az 5654 sztjkvben az előző terhek fedezésére szükséges 3200 K, vételár el nem éretnek, az ingatlan a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül fog eladatni.

Az árverés 1909 évi október hó 28-ik napján d. e. 10 órakor lesz Kaba község házánál.

Aki árverezni akar, köteles a kikiáltásár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, mely magasabb ígért esetén az ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészítendő.

Az ingatlan a kikiáltási áron alól el nem adják.

Hajdusoboszló 1909 szeptember 16-án.

Péterfy Pál
kir. albiró.

Hirdetés.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy raktáron tartok mindenféle fali, inga, ébresztő órákat és zsebórákat óriási választékban. Valódi nickel óra 6 kor. egyévi jótállással. Valódi ezüst duplafedelű óra 11 koronától feljebb. Inga-óra, 48 óráig járó harangütéssel 11 koronától 70 koronáig. Közönséges jó szerkezetű falióra 4 koronától feljebb. Valódi arany és ezüst fülbevalók jutányos áron. Ugyanott órák és ékszerek olcsón javíttatnak. Aranyozást és ezüstözéseket olcsón eszközölök.

A n. é. közönség becses és hazafias pártfogását kéri:

tisztelettel

Grósz József

órák.

Főtér, Ezry-ház.

Figyelem!

A Magyar királyi államvasutak bizományi gépraktárával felmondtam, és helyébe a világ legjobb és leghirebb

Becher és Melihár

bizományi gépraktárát átvettem, mert a legfőbb óhajom az volt, hogy a t. gazdaközönségnek módot nyujtsak arra, hogy szükségletét az eredeti

Becher szakekékben

és az eredeti

Melicher vetőgépekben

helyben megvásárolhassa. Azon reményben vagyok, hogy mivel egy és ugyanazon tárgyat, éppen olyan árért helyben megvásárolhatják, nem fogják idegenből behozni.

Állandóan raktáron tartok **páros és páatlan soru vetőgépet, szakekét, társas boronát, közönséges boronát, répavágót, szecsakavágót, tengeri morzsolót, felszerelt kettős ekét, kettős eketestet stb.**

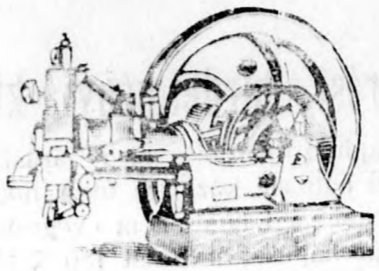
A t. közönség b. pártfogását kéri

Tisztelettel

Auspitz Sámuel.

A raktár mindenkor megtekinthető a népkör szomszédságában.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges lóerő óránként ^{csak kb} 1 fillérbe kerül. Vezérképviselet.

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körut — Telefon 12—91.
Legmsszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétellel!

Mindszentelek.

Friss élő virágokból készült

VIRÁGKOSZORÚK

képezik legszebb díszét a sírhelyeknek. Csak az élő virág ébreszt kegyeletteljes hangulatot

Mühle Vilmos

csász. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR

ajánlja Mindszentelek napjára elismert elegáns virág és palmakoszorúit

a legdívatosabb és legizlésebb kivitelben. Szétküldés a monarchia minden irányába. — A megrendelések korai feladása kívánatos, hogy a pontos megérkezés akadálytalanul megtörténhessen.

Mindszentelek.

Mit árul!?

KLÁR ANDOR

DEBRECZEN,

Áruosztály,	Műszaki osztályi
Szenet.	Modern malombe-
Meszet.	rendezéseket
Műtrágyát,	Gőzgépeleket,
Nyersolajat.	Diesel-Nyersolajmo-
Gépolajat.	torokat,
	Gazdasági gépeket.

Bankosztály:

kieszközöl: törlesztéses kölcsönöket, elad és vesz föld és erdőbirtokokat, lebonyolít parcellázásokat és mindenféle bankügyleteket.

Legjobb összeköttetés!

Kisbirtokosok

országos földhitelintézetének debreczeni kirendeltsége révén a legelőnyösebb kölcsönhöz juthatunk. Stornó, árfolyamlevonás, közvetítési díj **nincs**.

Kérjen prospektust.

Cím: Debreczen, Szent-Anna u. 1.
M. ált. hitelbank fiókjának helyisége.

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között némelyik törvénytelen gyermekkel, testi hibával stb 5—500.000 korona gagyonnal fel vagyunk hatalmazva megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlezinger Berlin 18. Deutschland.

Hajduszoboszló és vidéke nagybecsű közönségének

figyelmébe ajánlom, hogy mielőtt ruhát óhajt beszerezni, keresse fel

Kende férfi ruhaszabó céget

Debreczenben, Piacz-u. 55 (Hungária kávéház mellett,) ahol mindenfajta

férfi, fiu és gyermek ruhák

csakis jó minőségben elegáns kivitelben állandóan kaphatók.

Külön mérték osztály.

Nagyválaszték bel- és külföldi divatos szövetekben.

Ujdonságok naponta érkeznek. Pontos kiszolgálás.

Olesó szabott áruk. Engedmény kizárva.

Kovács Gyula és Társa

megnagyobbított női divattermében
DEBRECEN, Piac-u. 55. sz.
Hungária kávéház mellett.

Az őszi idény ujdonságai meglepő nagy választékban raktárra érkeztek:

őszi felöltők, angol és sima szövetekből, őszi angol divatkosztümök.

Kiváló szép választék Seel plüsch és szörme kabátokból,

szörme boák és karmantyukból,

téli posztó felöltők, színházi és esti köpenyekből.

Különlegességek: Leány és gyermek kabátok,

ugyszintén gyermek ruhákól. Továbbá nagy választék selyem, csipke, tül és angol blousokban. Pongyolák, reform ruhák, aljak és jouponokban.

Legolcsób szabott áruk mellett.

Igy növekedett

a Kazinczi Kőszénbánya r. t. Budapest V. Yáci-körut 16.

Miért? évi termelése!

1903:	1904:	1905:	1906:	1907:	1908: években
5400	5600	6000	9600	10,900	11,800

Mert a **kazinczi szén** szobafűtésre, kazántüzelésre, cséplésre egyaránt kitűnően beválik.